

Energiplan för Habo kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta Energiplan för Habo kommun.

Beskrivning av ärendet

Varje kommun ska ha en aktuell energiplan, enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439). Planen ska omfatta tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen, främja hushållning av energi och verka för en robust energiförsörjning. Den ska också analysera inverkan på miljö, hälsa och naturresurser.

Energiplan för Habo kommun utgör ett av de styrande dokumenten för det strategiska hållbarhetsarbetet i Habo kommun.

Energiplanen har arbetats fram av en arbetsgrupp ledd av miljö- och hållbarhetsstrategen och med representanter från Habo energi, tekniska förvaltningen och räddningstjänsten. Arbetsgruppen har haft stöd av det regionala projektet EFFECT. Arbetsgruppens arbete har förankrats med styrgruppen för strategiskt hållbarhetsarbete och kommundirektören. Dialog och avstämningar har skett med näringslivsansvarig, det lokala näringslivet, partigrupper, kommundirektörens ledningsgrupp och Habo energis ledningsgrupp.

Förslag till energiplan

Syfte och avgränsningar

Energiplanering syftar till att minska klimatpåverkan, möta framtidens energibehov och öka försörjningstryggheten samtidigt som kommunen främjar energieffektivitet och resurseffektivitet för att möta både nuvarande och framtida behov. Energiplaneringen ska uppnå lagkrav inom EU och Sverige och utgöra underlag för verksamhetsplanering och besluts- och

kunskapsunderlag.

Energiplanen omfattar Habo kommun som geografiskt område. I de fall kommunen har rådighet inom energiområdet kan utvecklingsinsatser och åtgärder göras (direkt rådighet), i andra fall kan kommunen stötta och möjliggöra för andra aktörer (indirekt rådighet).

Energiplanen omfattar följande delar:

- Nulägesbeskrivning av energiproduktion, energianvändning, energieffektivisering, transporter, klimatpåverkan och klimatanpassning
- Krisberedskap i energisystemet
- Framtidsbild, utmaningar och möjligheter
- Genomförande
- Miljöbedömning inkluderande miljökonsekvenser, ekonomiska konsekvenser och sociala konsekvenser

De identifierade utmaningarna och möjligheterna i Habo är:

- Bibehålla och förstärka utvecklingen med Habo som en plusenergikommun sett ur ett elproduktionsperspektiv och samtidigt minimera den fossila energianvändningen för att därmed sänka våra växthusgasutsläpp.
- Det finns ytterligare potential till omställning i det lokala näringslivet till förnybara och fossilfria alternativ inom energiområdet.
- Kommunkoncernen behöver bevaka utveckling och framtida möjligheter inom både biogas och vätgas, vad gäller såväl produktion som olika användningsområden inom energi, industri, jordbruk och transporter. Det finns t.ex. en potential inom vissa industrier, där elektrifiering är mycket svårt, att istället ersätta fossila bränslen med biogas och därmed öka beredskap genom lokalt producerat förnybart bränsle och bidra till fler arbetstillfällen. Biogasen har även potential som bränsle i reservkraftverk.
- Elektrifieringen av fordonsflottan innebär framför allt en effektutmaning. Det kan bli en utmaning att matcha behovet av effekten på längre sikt. Det gäller särskilt för väg 195, som omfattas av satsningar på laddinfrastruktur även för tyngre trafik.
- Kommunens mål är att producera minst 2 800 MWh/år förnybar el (varav 1 400 MWh småskalig vattenkraft och 1 400 MWh solel) senast år 2030. Möjligheterna att öka den kommunala förnybara energiproduktionen är begränsade av flera faktorer.
- Begränsat med kommunal egenägd mark vilket påverkar möjligheter

kring ny förnybar energiproduktion.

- Fjärrvärmens roll i energisystemet – sett ur perspektivet resurshushållning är det mest effektivt att använda fjärrvärme och fjärrkyla för uppvärmning och kylning (både bostäder och inom näringslivet) och därmed spara elen till där den verkligen behövs. Fjärrvärmens kan på så sätt avlasta elnätet och elanvändningen kan styras om till andra sätt. I samband med detta är det också viktigt att ha en planering och prioritering för fjärrvärmeleverans vid kriser och höjd beredskap.
- Överproduktion av el vissa tider under året, framförallt under sommaren och helger samtidigt som det regionala nätet, dvs Vattenfall, inte har kapacitet att ta emot överproduktionen.
- Ytterligare lösningar kring utökad energilagring kan behövas framöver för att nå balans. Det kan vara aktuellt t.ex. med utökad batterilagring för att möjliggöra ännu mer solproduktion.
- Kommunkoncernen behöver följa utveckling och framtida möjligheter med energigemenskaper. Sådana gemenskaper innebär att människor, företag eller organisationer går samman för att producera och dela energi lokalt. Tanken bakom energigemenskaper är att utgå från de lokala energibehoven.

Genomförande och uppföljning

I program för hållbar miljö har kommunfullmäktige antagit mål inom fokusområdet ”En klimatsmart kommun” som rör energi, transporter och klimatpåverkan.

Kommunens verksamheter och helägda bolagen ansvarar själva för att ta fram årliga handlingsplaner, som kan bidra till måluppfyllelsen av program för hållbar miljö och energiplaneringen. Handlingsplanerna ska förankras i nämnderna och helägda bolagen. Detta görs utifrån de möjligheter som varje verksamhet har att påverka utvecklingen. Utgångspunkten är att det finns många olika sätt att nå programmets mål och att alla kan bidra.

Detta innebär att de åtgärder som kommunen har rådighet över och som behöver vidtas för att nå målen inom energi- och transportområdet hanteras inom ramen för program för hållbar miljö, detaljplanering och Översiktsplan 2040 samt i enlighet med Habo krafts nätutvecklingsplan. Åtgärderna behöver samordnas för att säkerställa samsyn och genomförandekraft i åtgärderna kopplade till de berörda programmen och planerna.

Att energiplanera och utveckla detta framåt är ett långsiktigt arbete. I

genomförandet behövs såväl strategisk kompetens som operativ kompetens. Det är en fördel om flera olika kompetenser kombineras och arbetar tillsammans. I arbetet med att nå mål, genomföra åtgärder och komma vidare i utvecklingsområdena har vi en aktiv dialog mellan Habo Energi Kraft och kommunen, där bl.a. miljö- och hållbarhetsstrateg, energichef, teknisk chef, planarkitekter och näringslivsutvecklare är involverade. I möjligaste mån håller vi en aktiv dialog med näringslivet och civilsamhället.

Arbetet med att genomföra energiplaneringen kopplas också till grundförutsättningen ”Agenda 2030 och klimat” i styrmodellen för Habo kommun.

Kommunens verksamheter och helägda bolag finansierar åtgärder och aktiviteter i handlingsplaner inom befintlig budget och i ordinarie budgetprocess samt med hjälp av miljömålspotten.

Kommunens verksamheter och helägda bolagen rapporterar genomförandet av program för hållbar miljö tertialvis och kommunstyrelsen följer varje tertial upp de beslutade målen och indikatorerna för att följa hur arbetet utvecklas. I kommunens hållbarhetsbokslut görs varje år en samlad redovisning.

Kommunstyrelsen ansvarar för att energiplanen ses över och revideras vid behov, minst en gång per mandatperiod.

Miljö- och hållbarhetsstrategen ansvarar för att samordna, driva, utveckla, följa upp och synliggöra kommunens strategiska hållbarhetsarbete, inklusive energiplaneringen.

Anna Lööv
Miljö- och hållbarhetsstrateg

Beslutet skickas till

Klicka eller tryck här för att ange text.